

TARTU VALLA 2023a EELARVE PROJEKTI SELETUSKIRI.

1. ÜLDOSA

Tartu vallas on 12 684 (2022. a 01.novembri seisuga) elanikku ning valla territooriumi pindala on 742 km². Vallas on kokku 77 asulat: üks alev (Raadi), 6 alevikku (Kõrveküla, Lähte, Tabivere, Vahi, Vasula, Äksi) ning 70 küla. Valla koosseisu kuulub ka Peipsi järves asuv Piirissaar. Keskuseks on Kõrveküla alevik.

2023. aasta eelarve projekti koostamise õiguslikud alused on Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus, Tartu valla arengukava ning eelarvestrateegia. Eelarve koostamise tehniliseks aluseks on Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus ja Tartu valla finantsjuhtimise kord.

1.1 Makromajanduslikud eeldused

Kuna Eesti on kiireima hinnakasvuga riik euroalal, seavad nii tootmise kallinemine kui ka elukalliduse tõus riigi majanduse vastupanuvõime märksa suurema surve alla. Valdavalt energia kallinemise tõttu prognoosib keskpank selle aasta hinnatõusuks ligi 19%. Järgmisel aastal on oodata hinnakasvu aeglustumist 7% lähedale ja 2024. aastal 2% juurde. Euroopa Keskpank tõstab intressimäärasid ja see hakkab pidurdama inflatsiooni.

Palgakasv jääb sel ja järgmisel aastal tugevaks hoolimata sellest, et tööturg mõnevõrra jahtub, sest töökätest on endiselt puudus ja tõusevad nii alampalk kui ka hinnad. Sel ja järgmisel aastal suureneb keskmine brutokuupalk väga kiiresti, enam kui 10%, kuid reaalpalga ostujõud taastub 2021. aasta tasemel alles 2024. aasta lõpuks. Tööpuudus jääb tänava eeldatavasti 6,5% tasemele ja peaks tuleval aastal tõusma 8,6%le.

1.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOF)

2023.a eelarve projekti koostamisel on lähtutud Tartu Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste ettepanekutest, sõlmitud lepingutest ning Tartu Vallavalitsuse raamatupidamise andmetest. Tartu valla 2023.a eelarve koostatakse tekkepõhiselt st. tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve projekti võrreldakse 2022.aasta eelarvega (2022.a eelarve+ 1.lisaeelarve).

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse järgi on eelarve jaotatud osadeks:

1. põhitegevuse tulud,
2. põhitegevuse kulud,
3. investeerimistegevus,
4. finantseerimistegevus,
5. nõuete ja kohustuste muutus,
6. likviidsete varade muutus

KOF jaotuse eesmärgiks on KOV eelarve läbipaistvuse tõstmine ning investeeringute, toetuste ja finantseerimistegevuste eraldamine.

1.3 Ülevaade Tartu valla 2023. aasta eelarve projektist.

Käesolev eelarve projekt on koostatud üheks eelarveaastaks 01.01.2023-31.12.2023. Eelarve esitlusvaluutaks on euro. Eelarve on koostatud 100 eurose täpsusega. Eelarvega kavandatakse täita arengukavades ja eelarvestrateegias 2023. aastaks plaanitud eesmärgid võimalikult sarnases mahus ja viisil.

Tartu valla 2023. aasta eelarve projekt:

2023. a eelarve projekt on Tartu Vallavalitsus koostanud lähtudes rahandusministeeriumi prognoosidest. Tulude osas on kasvu prognoositud nii elanikkonna arvu suurenemist arvesse võttes kui ka arvestades palgakasvust tulenevat maksutulude suurenemist. Kulude kasvu mõjutab tugev tööjõukulude kasv. Majanduskulude kasvu prognoositakse tavapärasel suuremas mahus, mis on tingitud energiahindade tõusust. 2023.aastal lõppevad fikseeritud hindadega elektrienergia- ja maagaasiostu lepingud.

Põhitegevuse tulude kogumaht on 28 809 109 eurot (2022: 24 708 369 eurot).

- Põhitegevuse kulude kogumaht on 25 810 688 eurot (2022: 21 228 279 eurot).

- Põhitegevuse tulem on planeeritud 2 998 421 (2022: 3 420 090 eurot), mis on põhitegevuse tuludest 10,41%.

- Investeeringustegevus kokku (= investeeringustegevuse sissetulekud – väljaminekud) on negatiivse tulemiga summas -8 052 279 eurot. Vahe kaetakse likviidsete vahendite jäägi, sihtfinantseerimis- toetuste, põhitegevuse tulemi ja laenuvahendite arvelt.

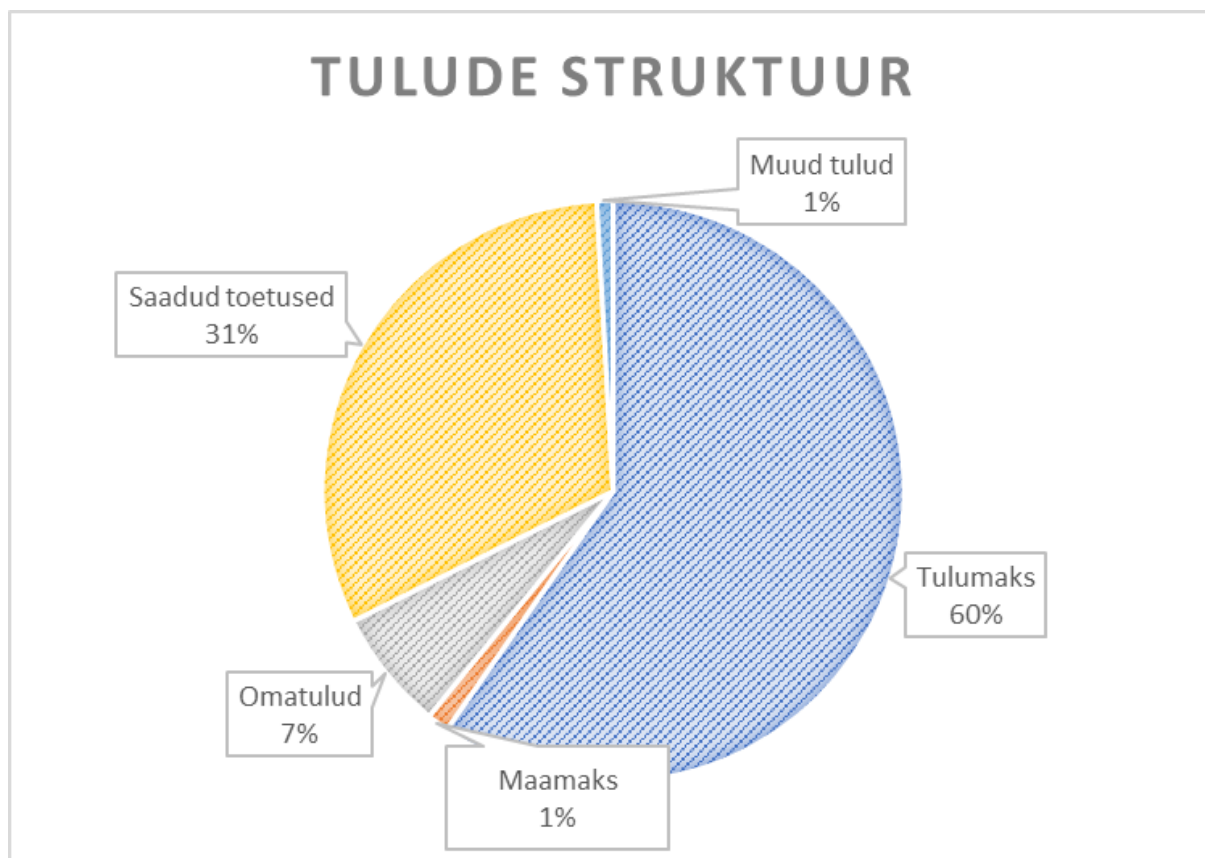
- Eelarve tulem on põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahe, millele on liidetud investeeringustegevuse eelarveosa kogusumma. Tulenevalt investeeringute mahust jääb 2023. aasta eelarve projekti tulem negatiivseks -5 053 858 eurot. Negatiivne tulem kaetakse finantseeringustegevuse ja likviidsete varade arvelt. Investeeringute finantseerimiseks kaasatakse laenuvahendeid 5 500 000 eurot. Laenu tagasimakseteks on planeeritud 1 477 909 eurot. Likviidsetest vahenditest suunatakse eelarvesse 1 031 767 eurot. Kavandatud investeeringustegevuse maht tuleb osaliselt üle 2022. aasta teostamata jäänud investeeringute näol. Investeeringute kogumaht kumuleerivalt järgib pikaajalist eelarvestrateegiat.

Järgnevas tabelis on kajastatud Tartu valla eelarvenäitajad perioodil 2021 -2023 projekt.

	2021EA	2022 EA	2022a täitmine 31.10.2022	2023a EA projekt	2023/2022 EA muutus %
Põhitegevuse tulud kokku	21 737 004	24 708 369	21 391 565	28 809 109	17%
Maksutulud	12 948 161	14 959 540	12 564 624	17 550 000	17%
sh tulumaks	12 612 981	14 626 540	12 228 619	17 200 000	18%
sh maamaks	335 180	333 000	336 005	350 000	5%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 282 714	1 523 677	1 256 094	1 930 400	27%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 270 595	7 995 152	7 408 105	9 068 709	13%
sh tasandusfond	2 342 368	2 571 012	2 228 210	2 771 012	8%
sh toetusfond	4 499 787	4 697 216	4 355 698	5 791 159	23%
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	428 440	726 924	824 197	506 538	-30%
Muud tegevustulud	235 534	230 000	162 742	260 000	13%
Põhitegevuse kulud kokku	-18 389 238	-21 288 279	-17 322 477	-25 810 688	21%
Antavad toetused tegevuskuludeks	-759 511	-1 222 377	-1 073 990	-1 248 643	2%
Muud tegevuskulud	-17 629 727	-20 065 902	-16 248 487	-24 562 045	22%
sh personalikulud	-9 993 133	-12 111 276	-9 440 877	-14 915 548	23%
sh majandamiskulud	-7 632 023	-7 949 601	-6 805 851	-9 645 472	21%
sh muud kulud	-4 571	-5 025	-1 759	-1 025	-80%
Põhitegevuse tulem	3 347 766	3 420 090	4 069 088	2 998 421	-12%
Investeeringitegevus kokku	-7 132 319	-5 432 663	-5 196 848	-8 052 279	48%
Põhivara müük (+)	299 031	200 000	132 354	400 000	100%
Põhivara soetus (-)	-5 004 134	-5 338 968	-4 759 486	-9 614 633	80%
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 017 237	620 979	0	2 728 187	339%
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-3 297 903	-786 147	-443 480	-1 225 833	56%
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0	0	0	0%
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-42 844	-20 000		0	-100%
Finantstulud (+)	910	0	42	0	0%
Finantskulud (-)	-104 616	-108 527	-126 278	-340 000	213%
Eelarve tulem	-3 784 553	-2 012 573	-1 127 760	-5 053 858	151%
Finantseerimistegevus	2 017 552	425 293	-25 751	4 022 091	846%
Kohustiste võtmine (+)	3 500 000	2 000 000	1 300 000	5 500 000	175%
Kohustiste tasumine (-)	-1 482 448	-1 574 707	-1 325 751	-1 477 909	-6%
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	858 097	-1 571 440	-810 437	-1 031 767	-34%
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	2 625 098	14 840	289 543	0	-100%

2. PÕHITEGEVUSE TULUD

Tartu valla põhitegevuse tulud koosnevad maksudest, toetustest, tulud kaupade ja teenuste müügist ning muudest tuludest. Põhitegevuse tulud kokku moodustavad 28,8 milj. eurot (2022: 24,7 milj. eurot), mis on 17% rohkem kui 2022. aastal. Maksutulude prognoosimisel on arvestatud brutotasude ja elanikkonna kasvuga, kus Tartu valda lisandub 2023. aastal arvestuslikult 400 maksumaksjat.

2.1 Maksutulud

Maksudena laekuvad valla eelarvesse üksikisiku tulumaks ja maamaks. Maksude osakaal eelarvest on 61%. Suurima osa maksudest moodustab üksikisiku tulumaksu omavalitsuse eelarvesse laekuv osa. Tulumaks laekub Tulumaksuseaduse alusel. Füüsilise isiku tulumaksu arvestab ja kogub Maksu- ja Tolliamet, mis edastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa kohalikule omavalitsusele. 2023. aastal laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse 11,96% valla elanikest maksumaksjate maksustatavast palgast (2022. aastal oli vastav näitaja samuti 11,96%). Tulumaksutulu on 2023. aasta eelarve projekti planeeritud 17,55 milj. eurot (2022: 14,96 milj. eurot), mis on 17% rohkem kui 2022. aasta eelarves. Tulumaksu prognoosimisel on aluseks võetud 2022. aasta tegelik tulumaksu laekumine, millele lisandub tulu maksumaksjate arvu kasvult ja töötasude kasv. 2023. aasta eelarve projektis on ette nähtud tulu maamaksust 350 000 eurot (2022: 333 000 eurot). Tartu valla poolt kehtestatud maamaksu määrad 2023. aastal ei muutu.

2.2 Kaupade ja teenuste müük (omatulu)

Kaupade ja teenuste müük moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 7% ja summaarselt on 2023. aasta eelarve projektis kajastatud summas 1 930 400 eurot (2022: 1 523 677 eurot), so 27% rohkem. Riigilõivude tulude kasvu 2023a eelarve projektis ette nähtud ei ole. Tulud majandustegevusest jaotuvad omakorda järgmisteks alarühmadeks:

Haridusasutuste majandustegevuse tulu

Kajastatakse tulu lasteaedade kohatasust lapsevanematelt ning valla lasteaedade, koolide ja kohtade müügist teistele omavalitsustele, Muusikakooli, Tabivere Huvikooli ja Spordikooli teenustest. Lasteaiakoha osalustasu maksavad lapsevanemad Koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 alusel. Osalustasu on suunatud lasteasutuse majandamise- ja õppevahendite kulude osaliseks katmiseks ning selle laekumine ei sõltu lasteaiakoha kasutamise intensiivsusest. Tartu valla koolieelsetes munitsipaallasteasutustes vanemate poolt kaetava osa määr ühe lapse kohta moodustab 8%

Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast - 725 eurot kuus (2022. a 654 eurot kuus). 2023a eelarve projektis on arvestatud selleks määraks 58,00eurot lapse kohta. Teistelt kohalike omavalitsustelt laekub tulu nendele müüdavate lasteaiakoha-, kooli- ja huvikoolikohtade eest. Suurim valla haridus- ja huviharidusteenuste ostja on Tartu linn.

Kultuuriasutuste majandustegevuse tulu

Kajastatakse tulud piirkondlikelt kultuuri- ja noortekeskustelt. Siia on arvestatud nii ruumide renditulud kui ka tasuliste ürituste omatulu.

Spordiasutuste majandustegevuse tulu

Kajastatakse tulud Spordikooli, Lähte, Tabivere, Laeva, Kõrveküla kooli spordihoonete ja Kõrveküla spordihalli tegevusest.

Sotsiaalasutuste majandustegevuse tulu

Eelarvesse on planeeritud väiksemas mahus Tabivere Päevakeskuse osutatavate tasuliste teenuste tulu, pikaajaline kaitstud töö projekti ja toetatud elamise projekti tulu.

Elamu- ja kommunaltegevuse tulu

Eelarvesse on planeeritud valla korteri omatulud.

Üüri- ja renditulud

Üüri- ja renditulude all on kajastatud renditulud vallale kuuluvates hoonetes paiknevatelt rentnikelt.

2.3 Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetused moodustavad eelarve projekti põhitegevuse tulude mahust 31% ehk kokku 9 068 709 eurot (2022: 7 995 152 eurot). Põhiline osa saadavatest toetustest tegevuskuludeks on riigi igaaastane tasandus- ja toetusfondi eraldis (8 562 171 eurot). Toetusfondi eraldise komponentideks on üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus, sh tööjõukulud õpetajatele, koolide täiendkoolituskulud ja juhtimiskulud, koolilõuna toetus, riiklike sotsiaaltoetuste ja -teenuste osutamise toetus, kohalike teedehoiu toetus jt. Lisanduvad Tartu Maakonnaraamatukogu kaudu kohaliku omavalitsuse raamatukogude komplekteerimiseks sihtfinantseerimisega saadavad raamatud, mis on eelarve projekti planeeritud 2022. a tasemel. 2023. aasta eelarveprojekti tulude prognoosis ei ole arvestatud mitmesuguseid ühekordseid sihtotstarbelisi toetusi (eelkõige allasutuste tegevus- ja projektitoetusi) jooksvate kulude katteks kuna need on raskesti prognoositavad ja reeglina kaasneb nendega eelarves täiendav sihtotstarbeline kulu, mistõttu tervikuna ei ole eelarve tasakaal sellest mõjutatud.

2.4 Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on 2023. aasta eelarve projekti planeeritud summas 260 000 eurot (2022: 230 000eurot). Muud tegevustulud moodustuvad 2023. aasta eelarve projekti tulude mahust kokku 1%.

Muud tegevustulud jaotuvad:

- Maavarade kaevandamisõiguse tasud vastavalt Keskkonnatasude seadusele;
- Vee erikasutustasu vastavalt Keskkonnatasude seadusele.

Kuna 2022a on paremini laekunud tasud vee erikasutusest, siis ka väike kasv selles valdkonnas.

3. PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 on kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada vallas elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust, heakorda, valla teede ja tänavate korrashoidu, vallasisest ühistransporti, koolieelsete lasteasutuste, koolide, raamatukogude, kultuurikeskuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ning korraldama vallas sotsiaalabi ja sotsiaalteenuseid.

KOFS § 15lg 1 kohaselt jaotatakse tekkepõhise eelarve põhitegevuse kulud majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks:

- Antavad toetused on 2023a eelarve projektis planeeritud 1 248 643eurot (2022: 1 222 377 eurot), kasv 2%.
- Muud tegevuskulud (personalikulud, majandamiskulud, muud kulud) on 2023a eelarve projektis planeeritud kokku summas 24 562 045eurot (2022: 20 065 902eurot), kasv 21%. Personalikulude planeerimisel (kasv 23%) on arvestatud koosseisude suurenemisega (Raadi, Lähte, Maarja Magdaleena lasteaiad, Kõrveküla põhikool), õpetajate palgatõusuga 24%, koolieelsete lasteasutuste õpetajate palgamäära säilimisega (90% kooliõpetaja palgast), samal määral (24%) Muusikakooli ja Huvikooli õpetajate palgatõusuga, kvalifitseeritud sporditreenerite palgatõusuga (37%) ja riigi poolt kehtestatud palgaalammäära tõusuga. Majandamiskulud kasvavad 23%. Siia on arvestatud elektri- ja küttehinna kordades kasv. 2022a lepingud väga madalate sisendhindadega lõppevad 2023 aastal ja seetõttu on hoonete küttekulude eelarved suurenenud 60-90%, elektrikulude eelarved aga 30-40%. Samuti on suurenenud haridusasutuste õppevahendite ja teavikute kulud. Muud kulud ei ole kasvanud, ka reservfond jääb 2022aasta tasemele, so 130 000eurot.

kululiik	kululiigi nimetus	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
4	Antavad toetused tegevuskulude	1 222 377	1 073 990	1 248 643	2%
	Muud tegevuskulud	20 065 902	16 248 487	24 562 045	22%
50	sh personalikulud	12 111 276	9 440 877	14 915 548	23%
55	sh majandamiskulud	7 949 601	6 805 851	9 645 472	21%
6	sh muud kulud	5 025	1 759	1 025	-80%
	KULUD MAJANDUSLIKU SISU JÄRGI	21 288 279	17 322 477	25 810 688	21%

Tartu valla 2023. aasta eelarve projekti põhitegevuse kulud jagunevad järgmisteks tegevusaladeks:

· Üldvalitsemine (vallavolikogu, vallavalitsus, reservfond, muud üldised teenused ja valitsussektori võla teenindamine, valitsussektori vahelised ülekandeid);

Riigikaitse (kriisideks ettevalmistus)

· Avalik kord ja julgeolek (avaliku korra tagamine, päästekomandode toetamine);

· Majandus (põllumajandus, maanteetransport, transpordikorraldus, territoriaalne planeerimine ja majanduse haldamine);

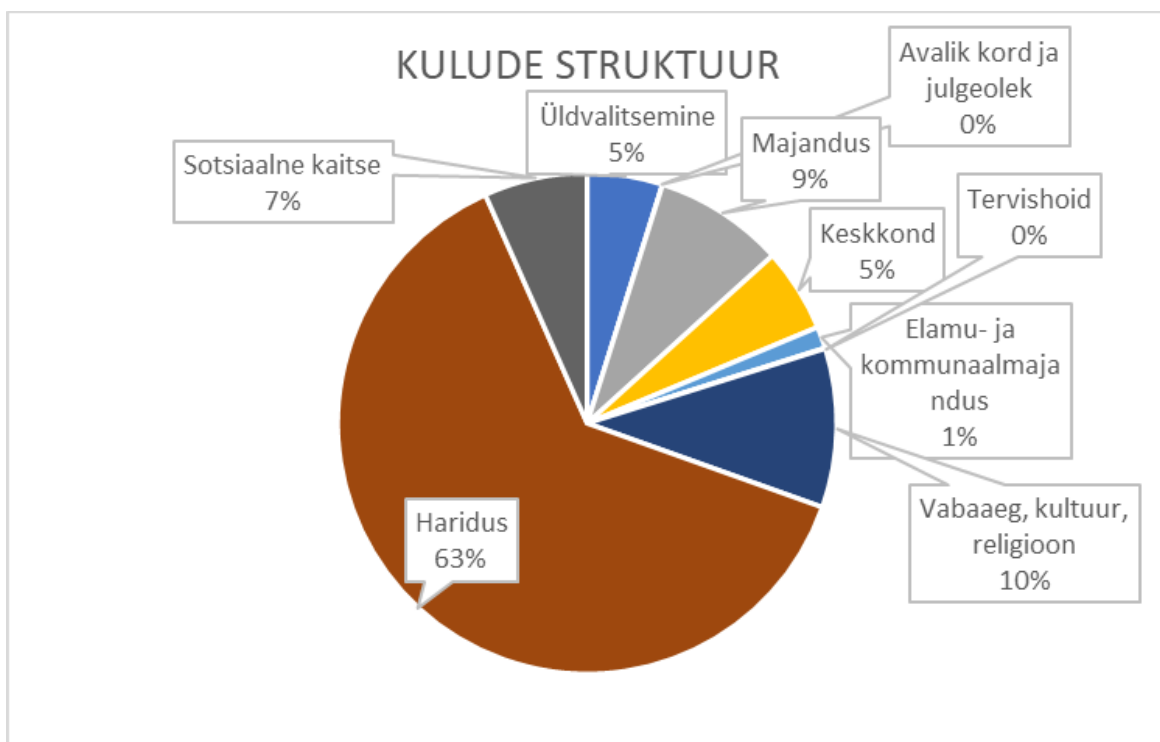
· Keskkonnakaitse (maastikukaitse, jäätme- ja heitveekäitlus);

· Elamu- ja kommunaalmajandus (tänavavalgustus, hulkuvate loomadega seotud tegevus, veevarustus, elamu- ja kommunaalmajandus);

· Vaba aeg (sporditegevus, noorsootöö, huvialategevus, raamatukogud, kohalikud kultuuriüritused, klubide-seltside toetamine, vallaleht, valdkonna haldamine);

· Haridus (lasteaiaid, koolid, lasteaia- ja kooliteenuse ostmise teistelt kohalikelt omavalitsustelt, noorte huviharidus ja huvitegevus, koolitoit, koolitransport, valdkonna haldamine);

· Sotsiaalne kaitse ja tervishoid (teenused ja toetused puuetega inimestele, eakatele, lastega peredele, riskirühmadele, päevakeskuse teenused, asendus- ja järelhooldus, valdkonna haldamine, terviseedendus, avalikud tervishoiuteenused).

osa	tegevusvaldkonna nimetus	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
01	Üldvalitsemine	1 097 344	878 091	1 257 369	15%
02	Riigikaitse				0%
03	Avalik kord ja julgeolek	10 000	2 607	4 515	-55%
04	Majandus	1 734 564	1 489 998	2 176 730	25%
05	Keskfond	1 085 500	1 225 471	1 396 225	29%
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	280 363	202 847	361 439	29%
07	Tervishoid	8 800	6 391	11 459	30%
08	Vabaaeg, kultuur, religioon	2 229 651	1 751 540	2 647 658	19%
09	Haridus	13 323 902	10 463 904	16 225 867	22%
10	Sotsiaalne kaitse	1 518 155	1 301 628	1 729 426	14%
	VALDKONNAD KOKKU	21 288 279	17 322 477	25 810 688	21%

3.1 Üldvalitsemine

Sisaldab Tartu Vallavolikogu, Tartu Vallavalitsuse ja teisi üldiseid valitsussektori teenuseid, sh personali ja majandamiskulusid. Tervikuna suurenevad üldvalitsemiskulud 15%.

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
1	Üldised valitsussektori teenused	1 097 344	878 091	1 257 369	15%
01111	Vallavolikogu	128 000	92 235	143 160	12%
50	Personalikulud	106 000	89 152	122 000	15%
55	Majandamiskulud	22 000	3 083	21 160	-4%
01112	Vallavalitsus	799 923	670 639	893 366	12%
50	Personalikulud	552 840	445 103	635 766	15%
55	Majandamiskulud	242 083	223 777	256 600	6%
6	Muud tegevuskulud	5 000	1 759	1 000	-80%
01114	Reservfond	102 991	54 527	130 000	26%
6	Muud tegevuskulud	102 991	54 527	130 000	26%
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	0	0	22 000	100%
50	Personalikulud			20 000	100%
55	Majandamiskulud			2 000	100%
1800	Ülekanded valitsussektoris	66 430	60 690	68 843	4%
4	Antud toetused	66 430	60 690	68 843	4%

Vallavolikogu

Personalikuludes on planeeritud volikogu liikmete töötasu koos maksudega, sh komisjonide esimeeste, komisjoni lihtliikmete ning võõrliikmete tasud koos maksudega. Tööjõukulud on arvestatud esimehel ja aseesimehel 12 kuuga, ülejäänud tasud, st istungid ja komisjonid on arvestuse 11 kuuga. Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetuskulud, koolituskulud, VOLIS rent ja istungite toimumise kohaks Jäähakeskuse rent Äksis.

Vallavalitsus

Personalikuludesse on planeeritud koosseisuliste ametnike-töötajate palgakulud ja palgaliste vallavalitsuse liikmete tasud koos maksudega. Palgafondi suuremine on projektis planeeritud 15%. Majandamiskuludes on arvestatud hoonete majandamise kuludega Kõrveküla peahoone, Piirissaare teeninduspunkti, Laeva teeninduspunkti haldamise kuludega. Info- kommunikatsiooni kulud hõlmavad kogu valla pilveserverite haldust Riigipilves ja Office 365 haldust.

Reservfond

Reservfondi suurus ei projektis võrreldes 2022aastaga muutunud, so 130 000eurot.

Muud üldised valitsussektori teenused

2023a märtsis toimuvad Riigikogu valimised. Summad on arvestuslikud eelmiste valimistega ja sama summa on arvestatud tuludesse.

Ülekanded valitsussektoris

Siin on erinevate organisatsioonide liikmemaksud: Tartumaa Omavalitsuste Liit, Tartumaa Ühistranspordikeskus, Tartumaa Arenduskogu ja Saarte kogu.

3.2 Avalik kord ja julgeolek

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
3	Avalik kord ja julgeolek	10 000	2 607	4 515	-55%
3200	Päästeteenused	10 000	2 607	4 515	-55%
4	Antud toetused	6 500	0	1 500	-77%
55	Majandamiskulud	3 500	2 607	3 015	-14%

Meil on 2 vabatahtlikku päästekomandot-Laevas ja Piirissaarel. 2023a eelarve projektis on arvestatud toetus Laeva Päästele ja majandamiskulude katmine nii Laevas kui ka Piirissaarel.

3.3 Majandus

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
4	Majandus	1 734 564	1 489 998	2 176 730	25%
045101	Autotransport	24 661	20 425	30 151	22%
50	Personalikulud	20 311	16 226	23 361	15%
55	Majandamiskulud	4 350	4 199	6 790	56%
045102	Valla teed, tänavad jm rajatised	600 000	546 342	700 125	17%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	600 000	546 342	700 125	17%
04512	Ühistransport	256 100	257 936	437 000	71%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	256 100	257 936	437 000	71%
04520	Veetransport	5 525	1 764	9 025	63%
50	Personalikulud	3 000	675	3 000	0%
55	Majandamiskulud	2 500	1 089	6 000	140%
6	Muud tegevuskulud	25	0	25	0%
04710	Kaubandus, laondus	8 950	6 099	5 401	-40%
4	Antud toetused	4 100	1 900	2 100	-49%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	4 850	4 199	3 301	-32%
04740	Planeeringud, projektid jm arendustegevused	175 000	125 074	175 000	0%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	175 000	125 074	175 000	0%
049001	Majanduse haldus	664 328	532 358	820 028	23%
50	Personalikulud	578 196	438 677	717 651	0%
55	Majandamiskulud	86 132	93 681	102 377	19%

Siia on koondatud erinevad transpordiliigid, teede ja tänavate hooldus, arendustegevused, planeeringud ning kogu majanduse haldus.

Autotranspordi alla on bussijuht ja 1 õpilasliini kulud Kõrvekülas. Teede ja tänavate all on liikluskorraldus, korrashoid, kruusavedu, teetruupide remont, bussijaamade ja peatuste korrashoid ja ehitus.

Ühistranspordi all on Tartu linnaga ühisliinid ja 2023a jaanuarist pikeneb 1 liin Kõrveküla koolini. Siin on ka rattajaamade haldus.

Veetranspordi all on Piirissaarel olev meie valla hõljuk ja selle kulud ning praamisõitude kulud.

Kaubanduse all on Piirissaare kaupluse toetus, mida makstakse aastas 6 kuud, vastavalt lepingule. Lisaks kompenseeritakse Vallavalitsuse otsuse alusel elektrihinna kallinemist 50eurot kuus. Siin on ka autopoe kulud, mis on lepinguga seotud.

Planeeringute all on detailplaneeringud, geodeesia, maa mõõtmised, arendusprojektid, arengukavade koostamise kulud ja standardite ost.

Majanduse haldus koondab kokku 3 eri osakonda: Arenguosakond 4 töötajat (lisandub 1töötaja), Ehitusosakond 8 töötajat ja Majandusosakond 9töötajat. Lisanduva töökoha tõttu on ka siin

personalikulu suurem kui 15%. Majandamiskulude all on Laeva, Tabivere ja Piirissaare töökodade haldamise ja remondikulud. Siia kuuluvad majandusosakonna sõidukite 3tk ja Piirissaarel sõiduki kulud.

3.4 Keskkonnakaitse

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
5	Keskkonnakaitse	1 085 500	1 225 471	1 396 225	29%
05100	Jäätmekäitlus	42 000	34 655	53 400	27%
4	Antud toetused	0	0	14 000	100%
55	Majandamiskulud	42 000	34 655	39 400	-6%
05101	Avalike alade puhastus	1 043 500	1 190 816	1 342 825	29%
50	Personalikulud	2 500	2 705	2 800	12%
55	Majandamiskulud	1 041 000	1 188 111	1 340 025	29%

Jäätmekäitluse all on 2023a eelarve projektis toetusena MTÜ jäätmehoolduskeskuse liikmemaks. Majandamiskuludes Tartu Jäätmejaama kasutamise aastamaks ja prügivedu randades, sadamas jm avalikes kohtades. Samuti kajastub siin ohtlike jäätmete ja eterniidi kogumise KIK projektide omaosalused.

Avalike alade puhastuse all on lume ja libedusetõrje, niitmine, lehtede koristus, randade mänguväljakute jne hooldused, järvede niitmine, lipukonstruksioonide paigaldused. 2023a eelarve projektis on kavandatud parkidesse varjualuseid ja pinke ning kergteede äärde pinke.

3.5 Elamu- ja kommunaalmajandus

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
6	Elamu- ja kommunaalmajandus	280 363	202 847	361 439	29%
06300	Veevarustus	14 050	11 386	20 850	48%
50	Personalikulud	850	850	850	0%
55	Majandamiskulud	13 200	10 536	20 000	52%
06400	Tänavavalgustus	155 000	128 969	220 000	42%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	155 000	128 969	220 000	42%
066051	Elamumajandus	50 000	25 662	50 686	1%
4	Antud toetused	20 000	3 702	20 000	0%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	30 000	21 960	30 686	2%
066052	Kalmistud	50 313	30 242	61 903	23%
50	Personalikulud	14 813	12 620	16 783	13%
55	Majandamiskulud	35 500	17 622	45 120	27%
066053	Loomade varjupaik	11 000	6 588	8 000	-27%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	11 000	6 588	8 000	-27%

2023a eelarve projektis on veevarustuse ja kalmistute all personalikuludes Piirisaarel kaevude puhastamine-töövõtulepinguga ja Laeva kalmistuvahi tasud.

Majandamiskuludes on pumbamajade, tänavavalgustuse elekter ja hoolduse kulud.

Elamumajanduse all on toetusena KÜ-tele suunatud toetus, mis on sama nagu 2022aastal, so 20 000eurot. Majandamiskuludes on valla sotsiaalkorterite ja Laeva sotsiaal-maja majandamise kulud. Kalmistute kuludes on ka Äksi ja Maarja Magdaleena kalmistute halduskulud. 2023a eelarve projekti on planeeritud Maarja Magdaleena kalmistul puude raie.

3.6 Üldmeditsiiniteenused

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
7	Üldmeditsiiniteenused	8 800	6 391	11 459	30%
07210	Üldmeditsiiniteenused	8 800	6 391	11 459	30%
4	Antud toetused	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	8 800	6 391	11 459	30%

2023a eelarve projektis on majandamiskuludes arvestatud Laeva ja Maarja Magdaleena perearsti kabinetide halduskulud.

3.7 Vaba aeg, kultuur ja religioon

Siia valdkonda on koondatud sporditegevused, noortekeskused, raamatukogud, rahvamajad, muuseumid ja religioon. 2023a eelarve projektis on personalikulud suurenenud 15%. Majandamiskulud on suurenenud peamiselt kütte- ja elektri hinna suure tõusu tõttu.

Ülevallalised spordikuludes on valla esindamiseks vabariiklikel ja maakondlikel tali-, suve- ja sügismängudel.

MTÜ Tartu Valla Spordiklubi majandamiskuludes on kohalike ürituste korraldamine: Tartu valla talimängud (jaanuar-märts); hüppajate päev (jaanuar); Tartu valla Indoor Cup jalgpallis (jaanuar-veebruar); Raadi tänavajooks (aprill); Ümber Saadjärve jooks (juuni); Arens Lähte rattapäev (juuli); Hans Moksi mälestusvõistlused odaviskes (august); Laste kergejõustikupäev (september); Lähte maastikujooks (september); Tartu valla ettevõtete sügismängud (november); Elmar Kivistiku mälestusvõistlused laskmises (november) . Toetatakse täiskasvanute spordivõistkondi osavõtumaksude tasumisel ja noorte sporti.

Ülevallalise kultuuri kuludes on MTÜ-de toetuseks arvestatud 90 000eurot. Samuti on ülevalla kultuuriürituste kava: kuuskede põletamine; Vallavanema vastuvõtt, laulupärlike, jaanipäev, hoovifestival, muinastulede öö, 1. adventiküünla süütamine.

Vallalehe majanduskuludes on 2023a eelarve projektis arvestatud trükiste kallinemisega ja samuti on suurenenud eksemplaride arv.

Religiooni toetustena on planeeritud EELK Äksi ja Piirissaare koguduse toetus.

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
8	Vaba aeg, kultuur, religioon kokku	2 229 651	1 751 540	2 647 658	19%
	Kokku sporditegevus	941 231	717 497	1 143 342	21%
0810201	Kõrveküla Spordihall	49 610	39 423	69 081	39%
50	Personalikulud	29 220	24 433	33 316	14%
55	Majandamiskulud	20 390	14 990	35 765	75%
0810213	Lähte spordihoone+staadion	99 745	71 981	128 019	28%
50	Personalikulud	24 800	19 763	27 804	12%
55	Majandamiskulud	74 945	52 218	100 215	34%
0810202	Laeva Spordihoone+staadion	51 636	40 975	62 864	22%
50	Personalikulud	23 586	19 217	29 100	23%
55	Majandamiskulud	28 050	21 758	33 764	20%
0810214	Tabivere Spordihoone+staadion	47 570	32 495	52 390	10%
50	Personalikulud	11 120	9 366	12 840	15%
55	Majandamiskulud	36 450	23 129	39 550	9%
0810208	Kõrveküla kooli Spordihoone+staadion	141 470	87 480	136 384	-4%
50	Personalikulud	56 180	46 982	60 984	9%
55	Majandamiskulud	85 290	40 498	75 400	-12%
0810209	Lähte jääväljak	0	0	7 000	100%
55	Majandamiskulud	0	0	7 000	100%
0810207	Lähte terviserajad	75 900	42 012	92 200	21%
50	Personalikulud	32 400	21 437	37 450	16%
55	Majandamiskulud	43 500	20 575	54 750	26%
0810204	Tartu Valla Spordikool	330 000	284 410	426 220	29%
50	Personalikulud	281 750	248 407	376 100	33%
55	Majandamiskulud	48 250	36 003	50 120	4%
081023	Ülevallalised spordiüritused	48 300	48 071	58 000	20%
4	Antud toetused	33 300	29 321	40 000	20%
55	Majandamiskulud	15 000	18 750	18 000	20%
0810206	MTÜ Tartu Valla Spordiklubi	17 000	15 000	18 184	7%
4	Antud toetused	17 000	15 000	18 184	7%
0810205	Arvlemine spordiklubidega	80 000	55 650	93 000	16%
4	Antud toetused	80 000	55 650	93 000	16%

	Kokku noortekeskused	143 452	110 051	183 176	28%
081072	Laeva Noortekeskus	28 360	21 982	31 227	10%
50	Personalikulud	18 545	15 464	20 407	10%
55	Majandamiskulud	9 815	6 518	10 820	10%
081073	Tabivere Noortekeskus	27 318	17 443	31 807	16%
50	Personalikulud	18 545	13 938	20 407	10%
55	Majandamiskulud	8 773	3 505	11 400	30%
081074	Maarja Magdaleena Noortekeskus	29 090	21 866	39 828	37%
50	Personalikulud	18 545	16 175	20 407	10%
55	Majandamiskulud	10 545	5 691	19 421	84%
081076	Lähte Noortekeskus	34 152	23 370	44 014	29%
50	Personalikulud	18 545	15 386	20 407	10%
55	Majandamiskulud	15 607	7 984	23 607	51%
081078	Õpilasmalev	24 532	25 390	29 300	19%
50	Personalikulud	12 000	12 752	13 800	15%
55	Majandamiskulud	12 532	12 638	15 500	24%
081079	Noorsootöö haldus	0	0	7 000	100%
55	Majandamiskulud	0	0	7 000	100%

	Kokku raamatukogud	499 004	359 501	516 132	3%
0820102	Lähte Ühisraamatukogu	43 878	35 731	48 479	10%
50	Personalikulud	32 758	26 760	37 699	15%
55	Majandamiskulud	11 120	8 971	10 780	-3%
0820103	Äksi Raamatukogu	57 400	45 741	60 752	6%
50	Personalikulud	19 200	15 599	21 989	15%
55	Majandamiskulud	38 200	30 142	38 763	1%
0820104	Tammistu Raamatukogu	24 504	16 712	24 287	-1%
50	Personalikulud	10 600	8 921	12 187	15%
55	Majandamiskulud	13 904	7 791	12 100	-13%
0820105	Vedu Raamatukogu	22 440	16 512	18 419	-18%
50	Personalikulud	10 490	8 430	8 028	-23%
55	Majandamiskulud	11 950	8 082	10 391	-13%
0820106	Kõrveküla Raamatukogu /vald	22 370	11 877	23 740	6%
50	Personalikulud	6 750	5 653	11 560	71%
55	Majandamiskulud	15 620	6 224	12 180	-22%
0820107	Kõrveküla Maakonna Raamatukogu/riik	204 893	142 833	205 556	0%
50	Personalikulud	89 914	73 848	90 556	1%
55	Majandamiskulud	114 979	68 985	115 000	0%
0820101	Laeva Raamatukogu	30 823	19 674	31 163	1%
50	Personalikulud	15 750	12 665	18 063	15%
55	Majandamiskulud	15 073	7 009	13 100	-13%
0820108	Tabivere Raamatukogu	38 130	29 160	42 151	11%
50	Personalikulud	27 730	22 395	31 951	15%
55	Majandamiskulud	10 400	6 765	10 200	-2%
0820109	Elistvere Raamatukogu	20 343	16 145	22 922	13%
50	Personalikulud	12 893	10 797	14 772	15%
55	Majandamiskulud	7 450	5 348	8 150	9%
0820110	Maarja Magdaleena Raamatukogu	24 565	17 660	28 504	16%
50	Personalikulud	15 455	12 690	18 304	18%
55	Majandamiskulud	9 110	4 970	10 200	12%
0820111	Piirissaare Raamatukogu	9 658	7 456	10 159	5%
50	Personalikulud	6 358	5 305	7 322	15%
55	Majandamiskulud	3 300	2 151	2 837	-14%

	Kokku kultuurimajad	360 412	278 442	462 236	28%
082021	Laeva Kultuurimaja	84 004	63 034	105 904	26%
50	Personalikulud	45 964	32 042	51 338	12%
55	Majandamiskulud	38 040	30 992	54 566	43%
082023	Maarja Magdaleena Rahvamaja	70 963	50 981	88 542	25%
50	Personalikulud	40 423	30 725	45 222	12%
55	Majandamiskulud	30 540	20 256	43 320	42%
082022	Tabivere Rahvamaja	150 407	110 818	191 402	27%
50	Personalikulud	59 407	37 265	67 724	14%
55	Majandamiskulud	91 000	73 553	123 678	36%
082024	Tammistu Külakeskus	55 038	53 609	76 388	39%
50	Personalikulud	21 098	17 677	28 322	34%
55	Majandamiskulud	33 940	35 932	48 066	42%
	Kokku muud vaba aja tegevused	285 552	286 049	342 772	20%
082031	Jääajakeskus	65 000	65 000	65 000	0%
4	Antud toetused	65 000	65 000	65 000	0%
082032	Tabivere Muuseum	7 660	6 621	9 132	19%
4	Antud toetused	4 760	4 760	4 760	0%
55	Majandamiskulud	2 900	1 861	4 372	51%
08300	Valla ajaleht, veebileht	56 600	51 354	65 510	16%
50	Personalikulud	600	602	690	15%
55	Majandamiskulud	56 000	50 752	64 820	16%
08400	Religioon	5 000	12 000	10 000	100%
4	Antud toetused	5 000	12 000	10 000	100%
08600	Kultuuri haldus	31 142	26 765	32 630	5%
50	Personalikulud	26 492	22 654	30 480	15%
55	Majandamiskulud	4 650	4 111	2 150	-54%
081091	Ülevallaline kultuur	120 150	124 309	160 500	34%
4	Antud toetused	63 150	69 949	90 000	43%
50	Personalikulud	5 000	1 396	1 500	-70%
55	Majandamiskulud	52 000	52 964	69 000	33%

3.8 Haridus

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
9	Haridus	13 323 902	10 463 904	16 225 867	22%
	Kokku alusharidus/lasteaiad	5 324 115	4 225 804	6 457 647	21%
0911001	Kõrveküla LA, koos Raadi LH	1 986 001	1 619 705	2 386 408	20%
50	Personalikulud	1 369 251	1 097 953	1 652 568	21%
55	Majandamiskulud	616 750	521 752	733 840	19%
0911006	Raadi LA Ripsik+Nupsik	1 177 255	887 435	1 492 344	27%
50	Personalikulud	923 770	715 682	1 210 550	31%
55	Majandamiskulud	253 485	171 753	281 794	11%
0911002	Lähte LA	745 293	566 561	968 845	30%
50	Personalikulud	580 641	456 834	784 255	35%
55	Majandamiskulud	164 652	109 727	184 590	12%
0911008	Tabivere LA	604 164	460 068	656 500	9%
50	Personalikulud	465 364	344 482	527 043	13%
55	Majandamiskulud	138 800	115 586	129 457	-7%
0911009	Maarja Magdaleena LA	194 909	151 187	272 200	40%
50	Personalikulud	153 759	108 444	219 850	43%
55	Majandamiskulud	41 150	42 743	52 350	27%
0911007	Laeva LA	216 493	166 709	231 350	7%
50	Personalikulud	167 443	134 722	173 251	3%
55	Majandamiskulud	49 050	31 987	58 099	18%
0911004	Arvlemine LA tasud teised KOV	400 000	374 139	450 000	13%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	400 000	374 139	450 000	13%

	Kokku põhi- ja gümnaasiumiharidus	6 567 023	5 109 488	7 966 739	21%
0921201	Kõrveküla PK /vald	897 599	668 814	1 079 123	20%
50	Personalikulud	471 321	341 331	515 454	9%
55	Majandamiskulud	426 278	327 483	563 669	32%
0921202	Kõrveküla PK /riik-õpetajad	1 200 563	940 495	1 616 880	35%
50	Personalikulud	1 154 103	897 207	1 567 913	36%
55	Majandamiskulud	46 460	43 288	48 967	5%
0921205	Kõrveküla PK /juhid	70 646	57 431	83 170	18%
50	Personalikulud	70 646	57 431	83 170	18%
0921213	Lähte ÜG /vald	789 951	578 095	898 385	14%
50	Personalikulud	493 488	347 903	541 640	10%
55	Majandamiskulud	296 463	230 192	356 745	20%
0921204	Lähte ÜG /PK/riik õpetajad	957 572	768 412	1 185 929	24%
50	Personalikulud	924 328	732 668	1 145 597	24%
55	Majandamiskulud	33 244	35 744	40 332	21%
092131	Lähte ÜG /GÜMN/riik õpetajad	324 670	267 564	376 038	16%
50	Personalikulud	324 670	267 564	376 038	16%
0921214	Lähte ÜG /juhid	75 463	62 651	86 718	15%
50	Personalikulud	75 463	62 651	86 718	15%
0921208	Tabivere PK /vald	263 019	215 104	327 921	25%
50	Personalikulud	140 927	100 919	165 212	17%
55	Majandamiskulud	122 092	114 185	162 709	33%
0921209	Tabivere PK /riik-õpetajad	490 283	396 255	579 616	18%
50	Personalikulud	476 928	389 830	566 988	19%
55	Majandamiskulud	13 355	6 425	12 628	-5%
0921217	Tabivere PK / juhid	63 421	49 848	71 080	12%
50	Personalikulud	63 421	49 848	71 080	12%
0921210	Maarja Magdaleena PK /vald	232 529	173 551	253 231	9%
50	Personalikulud	120 451	91 222	131 402	9%
55	Majandamiskulud	112 078	82 329	121 829	9%
0921210	Maarja Magdaleena PK /riik-õpetajad	324 836	244 473	374 145	15%
50	Personalikulud	318 269	237 187	368 159	16%
55	Majandamiskulud	6 567	7 286	5 986	-9%
0921210	Maarja Magdaleena PK / juhid	33 720	29 275	51 813	54%
50	Personalikulud	33 720	29 275	51 813	54%
0921206	Laeva PK /vald	176 561	132 326	229 892	30%
50	Personalikulud	112 831	81 313	159 548	41%
55	Majandamiskulud	63 730	51 013	70 344	10%
0921207	Laeva PK /riik-õpetajad	222 472	154 099	296 200	33%
50	Personalikulud	218 689	151 465	292 229	34%
55	Majandamiskulud	3 783	2 634	3 971	5%
0921216	Laeva PK / juhid	33 718	28 247	46 598	38%
50	Personalikulud	33 718	28 247	46 598	38%
0921212	Arvlemine hariduskulud teised KOV	410 000	342 848	410 000	0%
55	Majandamiskulud	410 000	342 848	410 000	0%

	Kokku huviharidus	619 549	430 457	714 152	15%
095101	Muusikakool	271 157	217 911	340 087	25%
4	Antud toetused		216	216	100%
50	Personalikulud	246 892	198 145	311 371	26%
55	Majandamiskulud	24 265	19 550	28 500	17%
095103	Tabivere Huvikool	136 940	106 137	162 613	19%
4	Antud toetused		140	140	100%
50	Personalikulud	120 750	94 822	144 668	20%
55	Majandamiskulud	16 190	11 175	17 805	10%
095102	Arvlemised huvikoolid, teised KOV	65 000	41 435	65 000	0%
4	Antud toetused	65 000	41 435	10 000	-85%
55	Majandamiskulud			55 000	100%
095104	Noorte huviharidus /riik	146 452	64 974	146 452	0%
50	Personalikulud	70 000	13 305	70 000	0%
55	Majandamiskulud	76 452	51 669	76 452	0%
	Kokku koolitoit	572 960	510 380	701 483	22%
096011	Kõrveküla PK / koolitoit	189 892	180 386	247 087	30%
50	Personalikulud	77 492	62 946	99 387	28%
55	Majandamiskulud	112 400	117 440	147 700	31%
095103	Lähte ÜG / koolitoit	223 000	191 986	263 962	18%
50	Personalikulud	97 300	78 923	111 862	15%
55	Majandamiskulud	125 700	113 063	152 100	21%
096014	Tabivere PK / koolitoit	75 796	61 319	79 917	5%
50	Personalikulud	29 220	25 519	33 637	15%
55	Majandamiskulud	46 576	35 800	46 280	-1%
095104	Maarja Magdaleena PK / koolitoit	44 331	45 328	72 166	63%
50	Personalikulud	23 723	28 361	41 286	74%
55	Majandamiskulud	20 608	16 967	30 880	50%
095104	Laeva PK / koolitoit	39 941	31 361	38 351	-4%
50	Personalikulud	16 056	13 399	18 464	15%
55	Majandamiskulud	23 885	17 962	19 887	-17%
	Kokku õpilaskodud	128 255	111 885	175 146	37%
096021	Lähte ÜG õpilaskodu	92 550	81 149	135 481	46%
50	Personalikulud	64 650	57 055	85 940	33%
55	Majandamiskulud	27 900	24 094	49 541	78%
096023	Maarja Magdaleena PK õpilaskodu	34 205	29 106	39 665	16%
50	Personalikulud	30 105	26 678	32 915	9%
55	Majandamiskulud	4 100	2 428	6 750	65%
096022	Arvlemised õpilaskodud, teised KOV	1 500	1 630	0	-100%
4	Antud toetused	1 500	1 630	0	-100%
	Kokku muud haridusega seotud tegev	112 000	75 890	210 700	88%
09600	Koolitransport	82 000	75 890	100 000	22%
55	Majandamiskulud	82 000	75 890	100 000	22%
09212	Hea hariduse fond	30 000	0	100 000	233%
55	Majandamiskulud	30 000	0	100 000	233%
09800	Haridusalaste tegevuste haldus	0	0	10 700	100%
50	Personalikulud	0	0	1 200	100%
55	Majandamiskulud	0	0	9 500	100%

Tartu Valla alusharidusasutustes käib kokku 971 last. Lasteaiad asuvad Kõrvekülas (408), Raadil (248), Lähnel (142), Tabiveres (95), Maarja Magdaleenas(46) ja Laevas (32).

Tartu Valla haridusasutustes käib kokku 1388 last. Koolid asuvad Kõrvekülas põhikool (597), Lähnel ühisgümnaasium (515=põhikool 369+gümnaasium 146), Tabiveres põhikool (154), Maarja Magdaleenas põhikool (73) ja Laevas põhikool (48).

Hariduse kuludes on personalikulud arvestatud riigi poolt õpetajate töötasuga 1749eurot, so 24% tõusu. Sama summaga on arvestatud ka valla eelarvest töötasu saavad tugispetsialistide magistri kraadiga õpetajad. Teised haridusasutuste töötajate personalikulud on arvestatud 15% tõusuga.

Samuti on 2023a eelarve projektis arvestatud alushariduse õpetajate töötasuga 1749eurot. Lasteaia rühmaõpetajate töötasu on vastavalt varasemale kokkuleppele 90% õpetajate brutopalgast, so 1574eurot. Samuti on arvestuses lasteaia õpetaja abi töötasu 1000eurot, lapsehoidja töötasu 1090eurot. Sellised on alused personalikulude arvestuses.

Majandamiskuludes on ka haridusasutustes arvestatud energiahindade tõusuga.

3.9 Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kuludes on suurendatud eakate toetusi nii küttepudele kui ravimitele ja tugiteenuste kasutamisele. 2023a eelarve projektis on arvestatud sama suure toetuse summaga puuetega lastega peredele kui oli see 2022aastal. Siiani toetas seda tegevust Euroopa Sotsiaalfond. Kokku on arvestatud 25000eurot. Kõige suuremaks muutuseks majandamiskuludes on sotsiaaltranspordi kulud.

Sotsiaalse kaitse halduse personalikuludes on arvestatud töötasude tõusuga 15%. Lisaks on tekkinud vajadus võtta juurde lastekaitsespetsialist, seetõttu on ka personalikulude tõus kokku suurem.

Kood	Valdkond/tegevusala/kululiik	2022 EA	2022EA täitmine 31.10.2022	2023EA projekt	2022/2023 muutus %
10	Sotsiaalne kaitse	1 518 155	1 301 628	1 729 426	14%
101211	Puuetega inimeste sots. kaitse /täiskas	127 540	108 835	208 750	64%
4	Antud toetused	114 078	82 814	138 000	21%
50	Personalikulud	6 262	5 931	12 000	92%
55	Majandamiskulud	7 200	20 090	58 750	716%
101212	Puuetega inimeste sots. kaitse /lapsed	97 435	57 631	116 215	19%
4	Antud toetused	27 000	26 412	52 000	93%
50	Personalikulud	12 435	16 745	16 745	35%
55	Majandamiskulud	58 000	14 474	47 470	-18%
101218	Muud teenused puuetega inimestele	21 000	0	10 000	-52%
50	Personalikulud				
55	Majandamiskulud	21 000	0	10 000	-52%
1012191	Pikaajaline kaitstud töö (Päevakeskuse	22 500	7 281	10 000	-56%
50	Personalikulud	22 500	6 993	10 000	-56%
55	Majandamiskulud	0	288	0	
1012192	Päevakeskus (Tabiveres ja MaarjaMagd	79 943	66 581	85 382	7%
4	Antud toetused		1 417		0%
50	Personalikulud	51 379	40 701	60 933	19%
55	Majandamiskulud	28 564	24 463	24 449	-14%
102002	Eakate hooldekodud	205 000	188 088	220 000	7%
50	Personalikulud				
55	Majandamiskulud	205 000	188 088	220 000	7%
10201	Muu eakate sots.kaitse	35 000	17 847	43 000	23%
4	Antud toetused	35 000	17 847	29 000	-17%
55	Majandamiskulud	0	0	14 000	100%
10400	Asendus- ja järelhooldus(Lapsed)	53 243	28 500	61 793	16%
4	Antud toetused	0	4 500	0	
55	Majandamiskulud	53 243	24 000	61 793	100%
10402	Muu perede ja laste sots. Kaitse	412 161	359 814	331 739	-20%
4	Antud toetused	347 158	348 067	285 150	-18%
50	Personalikulud	660	660	19 927	0%
55	Majandamiskulud	64 343	11 087	26 662	100%
10600	Eluasemeteenused UKR	0	7 050	8 000	100%
4	Antud toetused	0	7 050	8 000	100%
10700	Riskirühmade sots.hoolekande asutuse	3 000	1 020	3 000	0%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	3 000	1 020	3 000	0%
10701	Riiklik toimetulekutoetus	63 677	163 013	150 000	136%
4	Antud toetused	63 677	163 013	150 000	136%
10700	Riskirühmade sots.kaitse UKR	6 363	11 726	5 000	-21%
4	Antud toetused	0	400	500	0%
50	Personalikulud	0	0	0	0%
55	Majandamiskulud	6 363	11 326	4 500	-29%
10900	Sotsiaalse kaitse haldus	321 293	266 586	421 297	31%
50	Personalikulud	278 023	228 004	372 997	34%
55	Majandamiskulud	43 270	38 582	48 300	100%
109003	Kriisiabi	30 000	3 300	15 000	-50%
4	Antud toetused	30 000	3 300	15 000	-50%
109004	Projektipõhised tegevused	40 000	14 356	40 250	1%
4	Antud toetused	40 000	3 250	3 250	-92%
50	Personalikulud	0	3 760	22 200	100%
55	Majandamiskulud	0	7 346	14 800	100%

4. Investeermistegevus

Investeermistegevuse planeerimisel on arvestatud Tartu Valla eelarvestrateegias välja toodud ning rekonstrueerimist vajavate objektidega.

4.1 Investeermistegevuse sissetulekud

Investeermistegevuse sissetulekutes on kajastatud tabelis toodud toetusrahad:

Saadavad sihtfinantseeringud	2 728 187
Hajaasustuse programm	100 000
Lähte jäähall II etapp MATA	210 000
Tabivere lasteaia hoone rek	513 000
Vallamaja hoone Kõrvkülas energiatõustus meede	651 677
Laeva kergliiklustee	270 300
Kriisiks valmisolek-vahendid - generaatorid	31 210
Multifunktsionaalne traktor-tõstuk Piirissaarele	102 000
Lähte spordihoone juurdeehitus	700 000
Raadil Muuseumi tee pikendus MATA	150 000

Investeermistegevuse sissetulekutes on kajastatud põhivara müük 400 000 eurot.

4.2 Investeermistegevuse väljaminekud

Investeermistegevuse väljaminekud koosnevad põhivara soetamise väljaminekutest, põhivara soetamise eesmärgil antavatest sihtfinantseerimistest ja intressikulust. Järgnevalt on toodud investeermistegevuse väljaminekud tegevusalade kaupa.

Antavad sihtfinantseeringud	1 225 833
Raadi SA laenu tagasimaksud	721 833
Hajaasustuse programm	200 000
Tartu Veevärk AS veevarustuse ehitus ERMI, Raadiraja jne	100 000
MNT Kärkna kergliiklustee	204 000

	2023a EA	2022 omafin	omafin osakaal
Investeermistegevus valdkonniti	9 614 633	6 986 446	73%
01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	1 236 840	585 163	47%
Vallamaja Kõrvekülas rekonstrueerimine	1 236 840	585 163	47%
02 RIIGIKAITSE	53 487	22 277	42%
Kriisiks valmidus-generaatorid	53 487	22 277	42%
04 MAJANDUS	2 440 000	1 917 700	79%
Teed (must kate)	350 000	350 000	100%
Teed (kruusakate)	150 000	150 000	100%
Kergliiklusteed	100 000	100 000	100%
Teemaade soetamine	50 000	50 000	100%
Kaasav eelarve	60 000	60 000	100%
Laeva kergliiklustee	510 000	239 700	47%
Muuseumi tee pikendus (Raadi alev)	950 000	800 000	84%
Rähni tn ristmik kergteega (Tiila küla)	150 000	150 000	100%
Multifunk. traktor-tõstuk (Piirissaarel)	120 000	18 000	15%
06 ELAMUMAJANDUS	170 000	170 000	100%
Tuletõrje veevarustus	50 000	50 000	100%
Tänavavalgustus	70 000	70 000	100%
Kaugküte	50 000	50 000	100%
08 VABA AEG, KULTUUR	1 311 306	401 306	31%
Tabivere Rahvamaja vent süsteemi rek	30 000	30 000	100%
Lähte spordihoone juurdeehitus	700 000	0	0%
Lähte jääväljak/-hall-tenthall	469 920	259 920	55%
Mänguväljakud	50 000	50 000	100%
Maarja Magdaleena laululava katuse rem	25 000	25 000	100%
Mõisavärava park Raadi alev	36 386	36 386	100%
09 HARIDUS	4 403 000	3 890 000	88%
Tabivere lasteaed rek	4 100 000	3 587 000	87%
Raadi hariduskeskus(PK+LA+Sporditaristu+kogukonnakeskus)-projekteerimi	100 000	100 000	100%
Lähte ÜG juurdeehituse projekteerimine	163 000	163 000	100%
Maarja Magdaleena PK õpilaskodu ümrehitus	40 000	40 000	100%

5. Finantseerimistegevus

Finantseerimistegevuses kajastatakse finantseerimistehingud. Finantseerimistehinguteks on laenude võtmise ja tagasimaksmise kajastamine. 2023a eelarve projektis on arvestatud investeeringute katteks võtta laenu 5,5milj eurot. Vastavalt eelarvestrateegiale on 2023aasta alguseks vaba laenujääk 8 milj eurot. 2023a eelarve projektis on laenude tagasimaksmiseks 1,4milj eurot ja intresside kulu 340 000eurot. Intressid on arvestatud 2,2% Euriboriga.